

DANMARKS NATIONALBANK

16. NOVEMBER 2017 — NR. 10

Overskud på betalingsbalancen
er ekstraordinært stort

Danmarks store over- skud er midlertidigt

Danmark har haft overskud på betalingsbalancen siden 1990. Det meget høje overskud siden 2010 har midlertidig karakter.

Virksomhedernes finansielle opsparring steg kraftigt i forlængelse af finanskrisen. I dag er det især husholdningerne, som løfter overskuddet.

Danmark har stort set haft overskud på betalingsbalancen 27 år i træk. I de senere år har det været ekstraordinært stort på mellem 7 og 9 pct. af bruttonationalproduktet, BNP, svarende til mellem 164 og 186 mia. kr. om året. En del af dette overskud vurderes at være af midlertidig karakter, konkluderer Nationalbanken i en analyse.

Overskuddet på betalingsbalancen kan betragtes som danskernes opsparring i udlandet og giver dermed større forbrugsmuligheder i fremtiden. Det store overskud de senere år er et resultat af den konsolidering, som både virksomheder og husholdninger har gennemført siden finanskrisen.

Husholdningers og virksomheders finansielle opsparring svinger typisk med konjunkturerne. Således øges opsparringen, og investeringerne reduceres under en lavkonjunktur. Det gjorde sig også gældende under krisen i 2008-09, men siden 2010 har opsparringen ligget markant over, hvad den historiske sammenhæng med konjunktursituation tilsiger.

Efterslæb fra finanskrisen

Med den nuværende konjunktursituation kunne man faktisk forvente, at den private sektors finansielle opsparring var knap 3 pct. af BNP, men i 2016 var den på ca. 8 pct. af BNP.

”Det illustrerer for det første, at det aktuelt meget store overskud på betalingsbalancen stammer fra den private sektor, og for det andet, at det ikke skyldes normale konjunkturforhold,” skriver Nationalbanken i analysen.

Det store overskud afspejler derfor andre forhold, som fx kan være efterslæb fra finanskrisen. Det vurderes, at mange i forlængelse af finanskrisen ønskede at nedbringe gæld, og at det først og fremmest er de højt gældsatte husholdninger, der

OM NYT

Nyt er en nyhedsartikel baseret på en analyse, working paper eller anden længere tekst udarbejdet af Nationalbanken.

Nyt henvender sig journalister, politikere, embedsmænd, fagpersoner og andre, der gerne vil opdateres om aktuelle emner.

har reduceret deres forbrug for at afdrage. Men de lave renteudgifter opfattes efter alt at dømme også af husholdningerne som et midlertidigt fænomen, og hele besparelsen fra det lave renteniveau omsættes ikke til forbrug.

Husholdningernes gæld er siden 2009 nedbragt til ca. 270 pct. fra ca. 315 pct. af den disponible indkomst. Den konsolidering kan være ved vejs ende, og det kan føre til mere forbrug og flere investeringer og dermed mere import. Det vil i givet fald reducere overskuddet på betalingsbalancen.

Virksomhedernes finansielle opsparing steg kraftigt efter finanskrisens begyndelse. Blandt andet opbyggede bankerne stødpuder i form af kapital. I 2010-15 var virksomhedernes finansielle opsparing større, end konjunktursituationen tilsagde, og det var med til at presse overskuddet på betalingsbalancen op. I dag er virksomhedernes opsparing på et niveau, man kan forvente i den nuværende konjunktursituation.

Læs analysen om betalingsbalancen her ([link](#)).

Det store regnskab

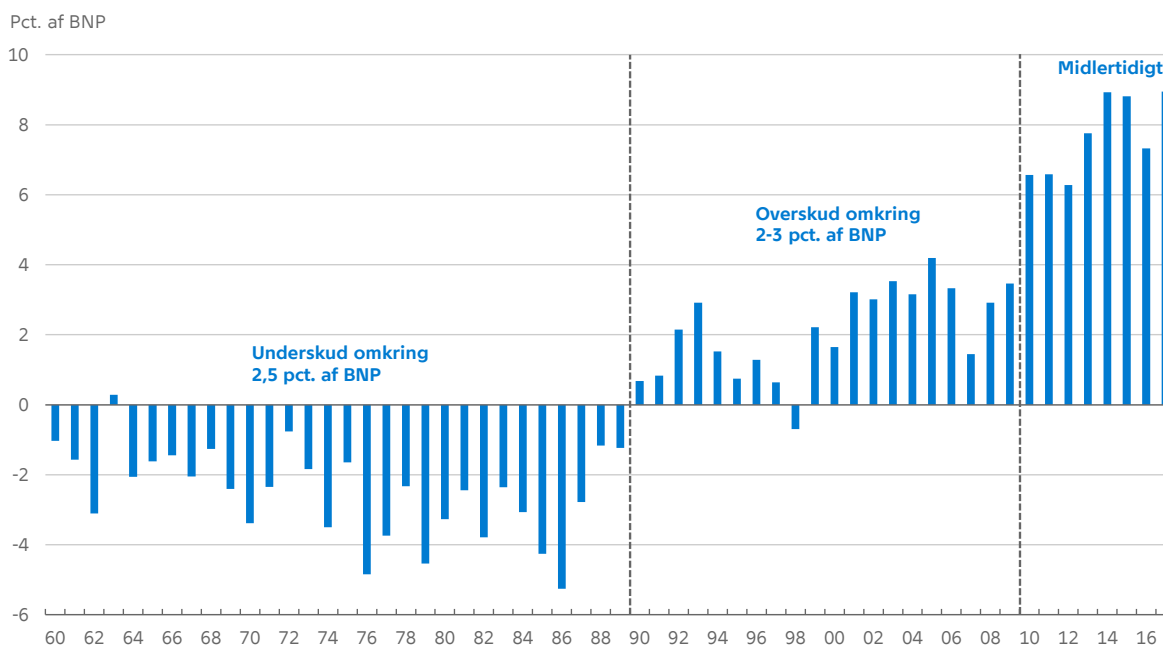
Boks 1

Betalingsbalancen er Danmarks regnskab med udlandet. Den kan betragtes på flere måder. I analysen fokuseres der på betalingsbalancen som forskellen mellem den nationale opsparing og de reale investeringer. Alternativt kan man tænke på betalingsbalancen som værdien af Danmarks økonomiske betalinger til og fra udlandet. Eller med andre ord, om vi køber flere varer og tjenester i udlandet, end de køber hos os, samt om vi modtager flere renter og udbytter fra udlandet, end vi betaler til udlandet.

Fra 1960 til 1989 havde Danmark underskud på betalingsbalancens løbende poster hvert år bortset fra 1963. Fra 1990 har der været overskud bortset fra 1998.

Stort overskud på betalingsbalancen siden 2010

Figur 1

Anm.: 2017 er baseret på foreløbigt data for 1. halvår.

DANMARKS NATIONALBANK
HAVNEGADE 5
1093 KØBENHAVN K
WWW.NATIONALBANKEN.DK

**DANMARKS
NATIONALBANK**

KONTAKT

Ole Mikkelsen
Kommunikations-
og presserådgiver
omi@nationalbanken.dk
+45 3363 6027
SEKRETARIAT
OG KOMMUNIKATION